

ERFARINGER FRA
KRIMINALITETSFOREBYGGENDE
ARBEJDE PÅ NØRREBRO

EN TRYGGERE BYDEL

EN TRYGGERE BYDEL

Tekst: Hotspot Sekretariatet

Foto: Thomas Vilhelm

Layout: KKdesign

Tryk: Rosendahls A/S

KØBENHAVNS KOMMUNE

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Socialforvaltningen

Børne- og ungdomsforvaltningen

www.kk.dk

Oktober 2014

INDHOLD

- 3 Forord
- 4 Introduktion til kataloget
- 4 Kort om Hotspots arbejdsmetoder
- 5 Hotspots tre væsentligste funktioner på Nørrebro

Tema 1

- 6 Det kriminalpræventive samarbejde
- 11 Case 1: Hele vejen rundt om et udsat boligområde
- 12 Case 2: Fælles drøftelse af bekymring for unge giver virkningsfulde indsatser

Tema 2

- 13 Børn og unge med uroskabende adfærd
- 18 Case 3: Brobygning fra gaden til fritidsaktiviteter, uddannelse og beskæftigelse
- 20 Case 4: Fritidsjob som springbræt
- 22 Case 5: Idrætsforeninger styrker uddannelsesparatheden

Tema 3

- 24 Inklusion og sammenhængskraft i civilsamfundet
- 26 Case 6: Utryghed skal bekæmpes med dialog og fysiske forandringer
- 28 Case 7: Idræt for flere børn og unge

- 30 Om effektstyring af en kriminalpræventiv indsats
- 32 Tak for din interesse. Nu er det op til dig.

FORORD

Det er med stor glæde, at jeg her kan præsentere Hotspots erfaringer fra det kriminalpræventive felt på Nørrebro. Jeg er glad for, at vi efter fire år har bidraget til at reducere kriminaliteten og har skabt markant mere tryghed i to udsatte områder på Indre og Ydre Nørrebro. Resultaterne er opnået i tæt samspil med dygtige og engagerede samarbejdspartnere.

Det katalog, du nu har i hånden, kommer med inspiration til, hvordan man kan arbejde med forebyggelse af kriminalitet og styrke trygheden i udsatte byområder. Kataloget henvender sig især til dig, som arbejder i en central forvaltning, er lokal leder eller fagperson, og som arbejder med at styrke det kriminalpræventive arbejde.

På Nørrebro har der været alvorlige udfordringer med at forebygge kriminalitet blandt unge, herunder hærværk, salg af rusmidler, trusler og vold. Men ved blandt andet at arbejde med en bedre koordinering af de forskellige indsatser er vores forebyggende indsatser blevet mere effektive, og vi oplever, at stadig flere unge finder alternativer til kriminalitet.

Vi har opbygget et tæt samarbejde med civile aktører som foreninger, boligselskaber, afdelingsbestyrelser, erhvervsliv og frivillige. Det har haft stor betydning for deres oplevelse af, at myndighederne tager hånd om deres bekymringer.

Som et tidsbegrænset program har vi fra starten lagt vægt på at forankre de indsatser, som vi har igangsat. Derfor har vi igangsat indsatser i samarbejde med aktører, som vil kunne videreføre indsatserne.

Jeg er glad for, at vi efterlader et netværk af aktører, som er stærkere, end da vi kom. Og jeg vil gerne sige stort tak til vores samarbejdspartnere, som tog pænt imod os, da vi startede, og som har samarbejdet med os hele vejen.

Henriette Nygaard Korf
Hotspotchef på Nørrebro

INTRODUKTION

Hotspots hovedformål har i perioden 2011 til 2014 været at reducere kriminaliteten og øge trygheden blandt borgere i to udsatte byområder, hvor kriminaliteten var høj, og trygheden lav blandt borgerne på Nørrebro.

Dette katalog formidler vores erfaringer. Kataloget er bygget op om de tre temaer, der har været styrende for, hvilke indsatser Hotspot har støttet og igangsat:

- 1. Det kriminalpræventive samarbejde**
- 2. Børn og unge med uroskabende adfærd**
- 3. Inddragelse af civilsamfundet.**

Under hvert af de tre temaer finder du eksempler på indsatser, du kan lade dig inspirere af, og du finder også gode råd til, hvad du bør være opmærksom på, når du arbejder inden for det kriminalpræventive område.

HOTSPOTS ORGANISERING

Det er Hotspots erfaring, at det er vigtigt at arbejde på tværs af forvaltninger i det kriminalpræventive arbejde. I København er Hotspot Indre og Ydre Nørrebro placeret under tre forvaltninger: Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen. Hotspotcheferne referer til en politisk styregruppe bestående af borgmestrene for de tre forvaltninger. Denne organisering skaber mulighed for hurtig handling og forpligter de relevante forvaltninger.

Hotspot er finansieret af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og Københavns Kommune med hhv. 10,5 og 17,5 mio. kr.

KORT OM HOTSPOTS ARBEJDSMETODER

Hotspot er en områdebaseret indsats over fire år, der fokuserer på et specifikt distrikt med høj kriminalitet og utryghed. Hotspots arbejdsmetoder bygger på en grundlæggende idé om, at du med klare mål og et klart ledelsesansvar kan reducere kriminalitet og skabe øget tryghed i specifikke kvarterer i byen.

I København blev der i 2011 etableret Hotspots i de to distrikter, hvor kriminaliteten var høj, og utrygheden størst – på Indre og Ydre Nørrebro. Vi har særligt haft fokus på at støtte, koordinere og udvikle allerede eksisterende aktiviteter i områderne – blandt andet ved at tilføre projektmidler, facilitere processer og understøtte det igangværende arbejde. Men vi har også været initiativtager og fungeret som primær igangsætter og projektleder på udvalgte indsatser. Et bedre tværgående samarbejde mellem de forskellige aktører i områderne har skabt en mere effektiv indsats, som har resulteret i mindre kriminalitet og mere tryghed.

HOTSPOTS TRE VÆSENLIGSTE FUNKTIONER PÅ NØRREBRO

STYRKE SAMARBEJDET PÅ TVÆRS

Det er nødvendigt med et bindeled og en stærk kommunikation mellem aktører, når forvaltningers strategier skal omsættes lokalt, og lokale problemstillinger skal videreføres til centrale forvaltninger. Som en lokal indsats på Nørrebro med direkte reference til direktionen i tre forvaltninger har vi derfor ofte spillet rollen som et neutralt bindeled mellem det centrale og det lokale. Dette har styrket samspillet mellem de lokale aktører på Nørrebro og de centrale forvaltninger og dermed også mellem det strategiske og det operative kriminalpræventive arbejde.

Hotspots tilgang har fokus på at inddrage alle relevante aktører i det tryghedsskabende og kriminalpræventive arbejde og dermed styrke samarbejdet på tværs af kommunens forvaltninger, mellem kommune og politi samt mellem myndigheder og civilsamfund. I dette tværgående samarbejde har en stor del af opgaven bestået i at gøre det fælles formål tydeligt i arbejdet og at skabe en klar rolle- og ansvarsfordeling.

Vi har gjort en forskel ved at inddrage de civile aktører, som i mindre omfang har kontakt til myndighederne, men som spiller en væsentlig rolle i at supplere myndighedernes kriminalpræventive indsats – fx erhvervsliv, boligselskaber, foreninger, privatskoler og Nørrebro Idrætsråd.

SKABE KLARE SNITFLADER MELLEML AKTØRER

I Hotspot har vi arbejdet på at få tydeliggjort snitfladerne og rollefordelingen mellem de forskellige kriminalpræventive aktører i bydelen. Dette er gjort ved at indgå som en professionel neutral aktør med en klar myndighedsopgave og fokus på, at alle de kriminalpræventive aktører i bydelen forpligter sig på deres hovedopgave. Hotspot er med i SSP, men koordinerer også samarbejdet med blandt andet frivillige, foreninger, erhvervsliv, boligselskaber og afdelingsbestyrelser i almene boligselskaber fra udvalgte lokalområder.

På den måde har Hotspot stået mellem SSP og Sikker By, som er de to hovedaktører på det kriminalpræventive felt i Københavns Kommune. Sikker By orienterer sig mod hele Københavns Kommune og har et overordnet koordinerende ansvar for kommunens kriminalpræventive indsatser, SSP er et myndighedssamarbejde på tværs af skole, sociale forvaltninger og politi, som har fokus på at koordinere enkelt-sager og akutte indsatser.

SIKRE FORANKRING AF INDSATSER

Hotspot blev etableret i et lokalområde, hvor der allerede var en række kriminalpræventive initiativer, som skulle koordineres tydeligere. Hotspot har i samspil med de lokale aktører vurderet, hvor der var behov for at styrke den kriminalpræventive indsats.

For at sikre forankring af Hotspots arbejde har vi primært igangsat indsatser sammen med andre aktører. Vi har haft øje for at tilpasse indsatserne til de lokale aktørers ressourcer og kapacitet og på den måde skabt lokalt ejerskab. Ved at arbejde tæt sammen med de aktører, som har jævnlig kontakt til målgruppen, har Hotspot sikret, at arbejdet bygger videre på allerede etablerede relationer, og at relationsarbejdet ikke afbrydes ved Hotspots ophør.

FIGUR OVER HOTSPOTS SAMARBEJDSPARTNERE

Når man skal forebygge og bekæmpe kriminalitet i et udsat byområde, er der mange aktører, som man skal arbejde sammen med.

Aktørblomsten viser de mange forskellige aktører, som Hotspot har arbejdet sammen med om at forebygge kriminalitet i bydelen.

DET KRIMINALPRÆVENTIVE SAMARBEJDE

Tværgående netværk, kompetenceudvikling og en samarbejdsmodel er nogle af de redskaber, Hotspot har brugt til at udvikle det kriminalpræventive samarbejde på Nørrebro. Og efter fire år er det lykkedes at skabe større forståelse, tillid og respekt på tværs af indsatserne. Hotspot har fungeret som et neutralt bindeled og som dem, der har formaliseret samarbejdet.

Samarbejdet mellem de kriminalpræventive aktører udgør hele grundlaget for at gennemføre en målrettet og virkningsfuld forebyggelse af kriminalitet blandt børn og unge. Successen afhænger både af, at de kriminalpræventive aktører samarbejder om at identificere de vigtigste udfordringer, og at der enten er enighed om de metoder, der anvendes, eller en respekt for hinandens metoder og tilgange. Og det er vigtigt, at alle tænkes med i en indsats. Fagpersoner i skoler, fritidshjem, klubber og væresteder spiller alle en vigtig rolle i den kriminalpræventive indsats. Og det samme gør private og civile aktører som fx frivillige i lektiecafeer, bolig-selskaber, kvindegrupper, fædregrupper etc.

Baggrunden for, at Hotspot blev etableret, var delvis, at der var udfordringer med det kriminalpræventive samarbejde på Nørrebro. Der blev kun i begrænset omfang samarbejdet på tværs, og de mange projekter både i kommunen og blandt frivillige aktører blev ikke koordineret nok. Der var derfor overlappende og konkurrerende indsatser, ligesom der manglede overblik over, hvem der gjorde hvad. Samtidig var der negative fortællinger og manglende tillid blandt nogle aktører på Nørrebro. Der har derfor været et ønske fra både politikere, direktioner og lokale aktører om at gøre det kriminalpræventive samarbejde mere effektivt og legitimt og aflive myter og negative fortællinger – og det har været Hotspots fokus.

Hotspot har fokuseret på tre temaer, som alle har haft til formål at styrke det kriminalpræventive samarbejde:

- 1. Tværgående netværk og samarbejdsfora**
- 2. Kompetenceudvikling**
- 3. Model for Områdebaseret Kriminalpræventivt Samarbejde.**

TVÆRGÅENDE NETVÆRK OG SAMARBEJDSFORA

Det er vores erfaring, at der i mange tilfælde mangler netværk for aktører, der arbejder med de samme problemstillinger, og at erfaringsudvekslingen imellem parterne med fordel kan styrkes. Tværgående netværk og samarbejdsfora bidrager til at skabe større åbenhed om metoder og fælles mål.

Et tværgående netværk er også med til at sikre, at der bliver taget hånd om alle udfordringer – også dem, der måske ikke ellers ville blive identificeret. Og så er det et signal til de unge om, at de professionelle er enige om, hvor grænserne går, og hvilke konsekvenser overskridelser har.

I Hotspot har vi derfor igangsat flere initiativer med fokus på at udvikle tværgående netværk. Det gælder fx initiativet til at etablere et netværk for afdelingsbestyrelser på Ydre Nørrebro for at styrke bestyrelserne i deres arbejde og skabe erfaringsudveksling på tværs af boligområderne. I udsatte boligområder har afdelingsbestyrelser ofte vanskeligt ved at håndhæve husordenen, og det kan være svært at skabe tryghed og fællesskab på tværs af beboere med forskellige sociale, etniske og sproglige baggrunde. Ikke desto mindre spiller afdelingsbestyrelserne en vigtig rolle, når det gælder tryghed og sammenhæng i deres boligområder. Bestyrelsen repræsenterer beboerne og fungerer som indgangen til beboerne, og er dermed ofte også primus motor ved nye initiativer i boligområdet. Hotspot har stået for at samle de relevante afdelingsbestyrelser i et netværk, hvor deltagerne drøfter fælles udfordringer som fx unge, der laver uro om aftenen, overholdelse af husordenen og lokalpolitikets rolle. Netværket betyder, at bestyrelserne får et bedre kendskab til hinanden, og at de får mulighed for at lære af hinandens tryghedsskabende tiltag. Netværket videreføres nu af afdelingsbestyrelserne selv.

Vi har også været med til at etablere mere formaliserede arbejdsfora med en fast deltagersammensætning, mødefrekvens og indholdsbeskrivelse. Vi har blandt andet taget initiativ til Lederforum, der er et netværk for ledere med ansvar for indsatser i et konkret boligområde (case 1) og en Bekymringsgruppe, hvor alle fagpersoner rundt om en udfordrende gruppe unge koordinerer deres indsatser (case 2).

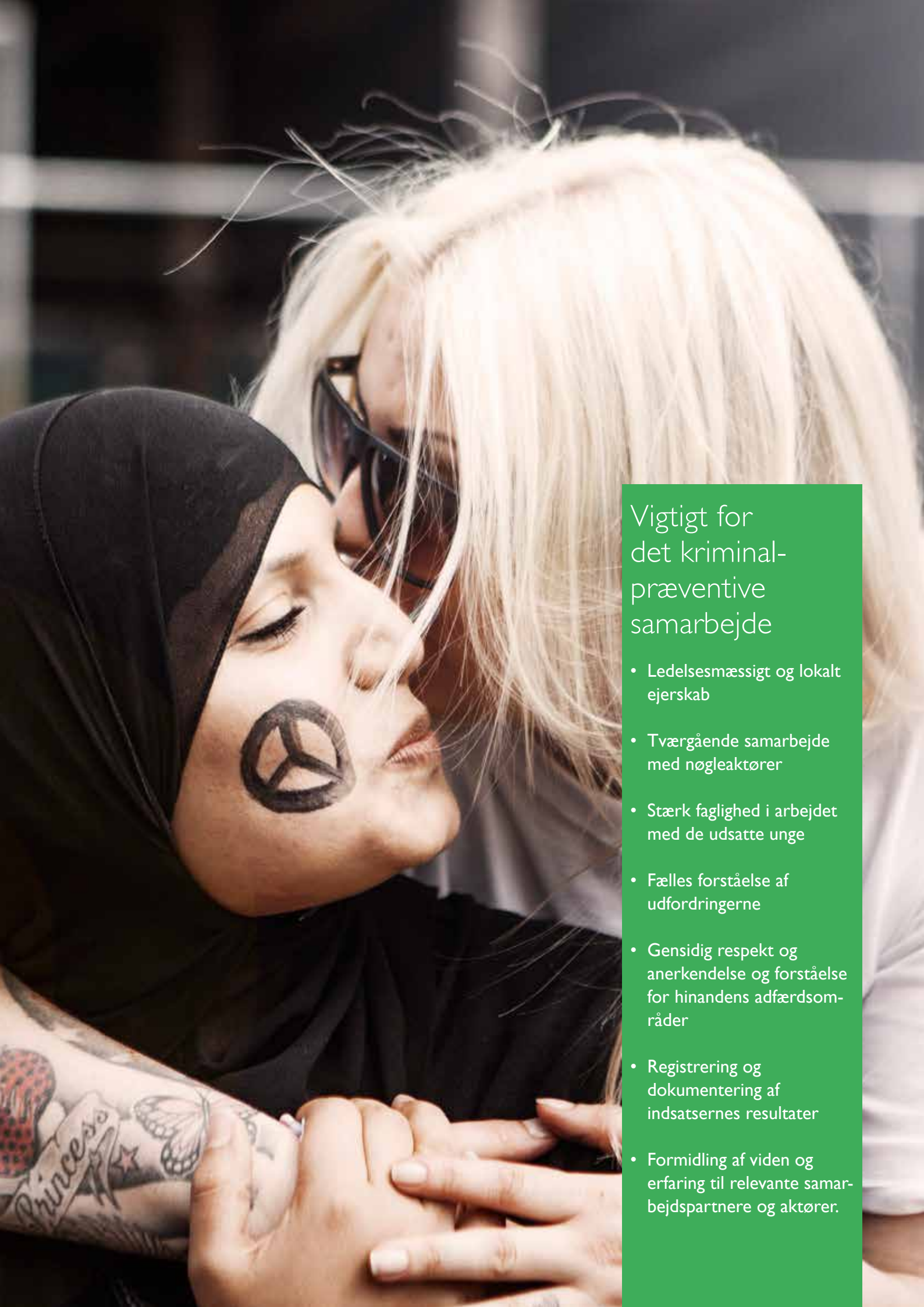
KOMPETENCEUDVIKLING

Blandt de lokale aktører har der været et udtalt behov for at få øget viden om specifikke områder af deres arbejde for at blive bedre til at forebygge kriminalitet. Vi har derfor fokuseret på kompetenceudvikling, hvor vi i dialog med de lokale aktører har arrangeret og nogle gange finansieret kompetenceudviklingsforløb for udvalgte frontmedarbejdere. Med kompetenceudvikling har vi styrket det fælles sprog i det kriminalpræventive felt, og vi har videreudviklet de kompetencer, som allerede er til stede i lokalområdet. Samtidig har vi gjort det mere synligt, hvilke kompetencer der fremover bør prioriteres og aktiveres for at styrke den kriminalpræventive indsats.

Eksempelvis er der på Nørrebro store udfordringer med unges brug af rusmidler, som ofte er en barriere for uddannelse og job. Medarbejderne er udfordret i, hvordan de tackler den svære samtale med de unge, og hvordan de får unge til at anerkende problemet. Derfor iværksatte vi i samarbejde med ungdomsklubber i foråret 2014 et kursusforløb for frontmedarbejdere, hvor Københavns Kommunes Center for Rusmidler rådgav medarbejderne til at blive bedre til at varetage samtaler med de unge om rusmidler.

Derudover har vi i Hotspot i foråret 2013 blandt andet arrangeret konflikthåndteringskurser for frontmedarbejdere, da der i en periode var udfordringer på Ydre Nørrebro, hvor lokale medarbejdere oplevede at blive involveret i svært håndterbare konflikter med de unge. Vi har afholdt temadag om udslusning fra fængsler, kompetenceudvikling i et værested, konflikthåndtering i en ungdomsklub med uro-skabende unge, supervisionsforløb for frontmedarbejdere i et udsat boligområde og meget andet. Endelig har vi i samarbejde med SSP og Børne- og Ungdomsforvaltningen afholdt årlige Ungeseminarer med fokus på erfaringsveksling og videndeling mellem alle de lokale aktører, der arbejder kriminalpræventivt med børn og unge.

Samlet set har kompetenceudviklingsforløbene fokuseret på at få skabt et fælles fodslag blandt de kriminalpræventive aktører, en fælles forståelse for udfordringerne i feltet samt understøtte udviklingen af et fælles sprog og øge professionalismen.

Vigtigt for det kriminal- præventive samarbejde

- Ledelsesmæssigt og lokalt ejerskab
- Tværgående samarbejde med nøgleaktører
- Stærk faglighed i arbejdet med de udsatte unge
- Fælles forståelse af udfordringerne
- Gensidig respekt og anerkendelse og forståelse for hinandens adfærdsmåder
- Registrering og dokumentering af indsatsernes resultater
- Formidling af viden og erfaring til relevante samarbejdspartnere og aktører.

MODEL FOR OMRÅDEBASERET KRIMINALPRÆVENTIVT SAMARBEJDE

Klare mål og retning og tydelig rolle- og ansvarsfordeling er helt centralt for et godt og effektivt kriminalpræventivt samarbejde. Hotspot har sammen med lokale aktører skabt en model, som angiver, hvordan det kan gøres:
Model for Områdebaseret Kriminalpræventivt Samarbejde

Efter at vi i Hotspot havde arbejdet for at styrke det kriminalpræventive samarbejde på Nørrebro i et par år, stod det klart, at der var et behov for at skabe en sammenhængende model på tværs af de mange aktører i kommunen, som favner vores fælles indsats for at styrke det kommunale arbejde.

En model med fælles tværgående mål, som sætter rammerne for det kriminalpræventive arbejde.

Til udviklingen af Model for Områdebaseret Kriminalpræventivt Samarbejde samlede vi de lokale aktører til workshops og seminarer om fælles retning, rollefordeling og erfaringsudveksling i forhold til at inddrage civilsamfundet. Hurtigt blev der også nedsat en arbejdsgruppe, der kikkede på de mange forskellige udviklingsplaner i kommunen, og som drøftede, i hvilket omfang udviklingsarbejdet var på ledelsesniveau eller på medarbejderniveau.

I udviklingsprocessen er det centralt at arbejde med følgende principper:

Definer udfordringerne

Gennem en proces med bilaterale møder og interviews blev der skabt en fortrolighed om, hvordan de forskellige aktører så på udfordringerne.

Skab enighed om det lokale samarbejde

Det dannede fælles fodslag om rammen for, hvordan vi i fælles-skab kunne styrke det kriminalpræventive arbejde.

Skab fortrolighed blandt lederne

Selve processen med interviews og workshops skabte blandt lederne et fortroligt rum og en åbenhed på tværs. Og det nedbrød tabuer som fx normskred blandt medarbejdere.

Involver frontmedarbejderne

Medarbejdernes egen viden bringes i spil på seminarer, og skaber ejerskab til behovet for at styrke samarbejdet hos frontmedarbejderne. Der er et stort ønske om flere faglige drøftelser og mere udveksling af erfaringer i et område med høj kriminalitet og mange udsatte unge. Det gav stort ejerskab blandt medarbejderne, at de blev inviteret til at give feedback på de forslag, som lederne havde peget på.

Byg bro mellem centrale og lokale aktører

Brobygning mellem det lokalt udviklede og den centrale godkendelse er et vigtigt element i at skabe opmærksomhed på klare mål på tværs.

Overblik over kommunens målsætninger på det kriminalpræventive felt

Samtidig med inddragelsen af aktørerne blev der gennemført en analyse af kommunens strategier. Det synliggjorde behovet for at skabe klare fælles målsætninger. Analysen viste, at der i Københavns Kommunes forvaltninger var over 900 sider strategidokumenter med et kriminalpræventivt sigte. Strategierne er af meget varierende kvalitet og rummer mange – men ofte ukonkrete – mål for det kriminalpræventive arbejde. Samtidig viste den inddragende proces, at kendskabet til strategierne og målsætningerne var meget begrænset blandt lokale aktører. Det kan forklare, hvorfor det kan være en udfordring at omsætte centrale målsætninger til praksis.

Modellens tematikker og den løbende implementering

Model for Områdebaseret Kriminalpræventivt Samarbejde består af fem tematikker, der beskriver, hvor der skal sættes ind. Det er tematikker, som de lokale aktører har peget på, og som de ønsker at arbejde videre med udover Hotspots levetid. Hvert af disse elementer skal der arbejdes med lokalt i en klart defineret bydel. Det er vores erfaring, at overblik over målsætninger og en tydeliggørelse af SSP's rolle sker bedst på ledelsesniveau, så ledelsen sætter rammerne for det kriminalpræventive arbejde. Derudover har vi gode erfaringer med at inddrage medarbejderne i udviklingen af metoder og konkrete værktøjer. Det sikrer både ejerskab og gør indsatserne praksisorienterede.

Et vigtigt element, som der peges på i modellen, er at fastforankre samarbejdet med civile aktører i det kriminalpræventive arbejde. Selvom mange civile aktører, som arbejder med unge under 18 år, ikke direkte arbejder kriminalpræventivt, så spiller de en væsentlig rolle i at understøtte kommunens indsatser, og de efterspørger støtte til at håndtere kriminalpræventive udfordringer. Derfor er det vigtigt, at man som kommune forholder sig til, hvordan de civile aktører involveres i det kriminalpræventive arbejde, og hvem i kommunen der har ansvaret for det. På Nørrebro har det været Hotspots opgave. Vi har valgt at inddrage civile aktører som fx idrætsklubber, foreninger og boligsociale medarbejdere. Efter Hotspot er ophørt, vil samarbejdet med civilsamfundet bl.a. ske på et årligt SSP Ungeseminar.

Det er vores vurdering, at implementering af modellen sker skridt for skridt, og at der følges op løbende. Det er også vores erfaring, at den løbende opfølgning så vidt muligt sker i de eksisterende mødefora. Eksempelvis har SSP flere anvendelige mødefora som ungeseminarer, årsplansseminarer, månedlige lokaludvalgsmøder samt SSP-ledermøder.

MODEL FOR OMRÅDEBASERET KRIMINALPRÆVENTIVT SAMARBEJDE

Skab overblik

- Klare målhierarkier
- Målene skal være konkrete og handlingsanvisende

Styrk koordinering

- SSP's rolle skal være tydelig i eksisterende kommunale strategier
- En organisation skal styrke det tværgående samarbejde mellem forvaltningerne og civilsamfundet

Skab fælles metoder og udvikling af praksis

- Fælles konkretisering af, hvad der forstås med effekt, professionalisering, normer og inddragelse af civile
- Fælles praksis for, hvordan målene udmøntes
- Fælles kompetenceudvikling for kriminalpræventive medarbejdere i særligt udsatte områder

Udvikl værktøjer og vejledninger

- Vejledninger skal støtte medarbejderne i hverdagen - fx til gadeplansmedarbejdere
- Klar ansvars- og rollebeskrivelse for alle funktioner, som sikrer gennemsigtighed og klar ansvarsfordeling

Styrk samarbejdet med civile aktører

- Fælles tilgang for samarbejde om indsatser med civile aktører
- Fælles tilgang til ansvar og roller i samarbejdet med civile aktører

CASE I

HELE VEJEN RUNDT OM ET UDSAT BOLIGOMRÅDE

Lav beboertryghed, højt kriminalitetsniveau og manglende kendskab og tillid på tværs af boligsociale indsatser, foreninger og kommunale tilbud. Det var status i boligområdet Mjølnerparken. Men med Hotspot som drivkraft for forandringer er boligområdet nu i stærk bedring. Afklaring af samarbejdsrelationer, kompetenceløft blandt frontmedarbejdere og et styrket ledelsesnetværk har vist vejen.

Hotspots initiativ, Lederforum, er et rigtig godt bud på, hvordan man laver samarbejde på tværs af boligselskaber og myndigheder – også mellem forvaltninger. Det betyder alt, at vi er ledere, og at vi har mandat til at ændre noget. Vi har erfaret, at det kan lade sig gøre at mødes på beslutningsniveau og ikke spilde tiden. Og når det kan lade sig gøre i så stor og kompliceret en kommune som Københavns Kommune, så kan det helt sikkert også lade sig gøre i mindre kommuner.

Boligområdet Mjølnerparken på Ydre Nørrebro har siden 2010 været på listen over særligt udsatte boligområder, og i 2010 viste Københavns Kommunes Tryghedsindeks, at Ydre Nørrebro var et af de mest utrygge områder i hele København. En række yderligere problemer kom oven i. De mange velmenende projekter var ukoordinerede, og der var mangel på tillid til hinanden. Det var derfor naturligt for Hotspot at rette en særlig opmærksomhed mod dette boligområde. Tal fra Tryghedsindekset 2014 viser, at beboerne i dag føler sig markant mere trygge, og samtidig er kriminaliteten faldet.

Styrket ledelse og samarbejde skaber ro og orden

Et lederforum bestående af ledere fra boligselskabet, SSP, Københavns Kommune og politiet var et af de initiativer, Hotspot fik op at stå med det formål at skabe samarbejde og fællesskab om indsatserne i Mjølnerparken. I lederforummet har vi fokus på handling på den aktuelle situation i og omkring boligområdet. Og fordi det er ledere, kan der handles hurtigt. Forummet mødes fast to til tre gange om året, og derudover hvis der opstår et akut behov. På møderne drøfter vi aktuelle problemer samt de fremadrettede planer i Mjølnerparken. På den baggrund justerer vi indsatserne – vi kan både nedlægge projekter og iværksætte nye, så tilbud og indsatser hele tiden matcher det aktuelle behov. Det strategiske samarbejde har også forplantet sig til en bedre praksis og tættere koordinering blandt medarbejdere.

Fokus på pædagogiske kompetencer og bro mellem tilbud

Et andet initiativ i boligområdet var et intensivt samarbejde med værestedet Sjakket, som er for unge i alderen 6 til 13 år. Sjakket havde meget begrænset og ofte dårligt samarbejde med den boligsociale helhedsplan i boligområdet og med de omkringliggende klubber. Det var uklart for medarbejderne i den boligsociale helhedsplan, hvordan der blev arbejdet med de unge i værestedet og på gadeplan, og helt præcist hvilken målgruppe de fokuserede på. Dette skabte mistillid og manglende opbakning til værestedet, og derfor satte Hotspot sammen med værestedets ledelse fokus på at gøre værestedet til en tydelig og troværdig

samarbejdspartner og på at bygge bro til de øvrige tilbud i området. I den forbindelse finansierede Hotspot blandt andet kompetenceopbygning af ledelse og medarbejdere i værestedet. Det har båret frugt, og der er nu et effektivt og tillidsfuldt samarbejde mellem værested, boligområde og andre klubber i området.

Styrket samspil mellem politi, boligselskab og beboere

For at afdække, hvad der lå til grund for den høje grad af utryghed i boligområdet, iværksatte Hotspot en undersøgelse blandt beboerne. Her blev der peget på manglende kendskab til naboen og sprogbarrierer, men også ukontrolleret adfærd som voldsom knallertkørsel, hashrygning, hærværk, indbrud, graffiti og lignende opførsel på kant af loven skabte utrygheden. Hertil kom oplevelser med forældre, der ikke kunne håndtere deres børn i boligområdet. For at løse op for utrygheden har Hotspot i samarbejde med politi og boligselskabet forpligtet sig til at styrke samspillet med beboerne og inddrage forældrene mere. Her spiller Lederforum en afgørende rolle i forhold til at kunne sætte ind hurtigt med ekstra initiativer i perioder med særlig uro i kvarteret.

Tre gode råd til at styrke samarbejdet omkring et udsat boligområde

1. Definer den enkelte samarbejdspartners rolle, ansvar og målgruppe.
2. Hold få men effektive møder på ledelsesniveau for at sikre, at der følges op på indsatserne, og at der koordineres på strategisk niveau. Eksempelvis mødes kommunale aktører løbende med centrale medarbejdere i boligselskabet med fokus på at løse de løbende udfordringer.
3. Inddrag afdelingsbestyrelserne i et netværk, som er en platform for erfaringsudveksling og styrkelse af bestyrelsens arbejde og dialog med beboerne.

“

Når vi som boligselskab har politi, SSP og kommunen helt tæt på, kan vi hurtigt analysere en situation og beslutte, hvad der skal gøres. Tidligere handlede det mere om at koordinere de indsatser, vi hver i sær havde. Nu kan vi iværksætte fælles indsatser. Selvom vi arbejder med forskellige områder, så har vi jo mange fælles snitflader, hvor vi skal samarbejde. Det har været meget givtigt at komme helt tæt på hinandens arbejde.

“

I Lejerbo tør vi nu sætte initiativer i søen, som måske er lidt dristige, fordi vi ved, at vi kan handle hurtigt, hvis der opstår problemer. Vi har eksempelvis startet et knallertværksted, hvor unge selv kan komme og reparere deres knallert. Lejerbo står for driften, mens Hotspot økonomisk og administrativt har støttet op. Og så har vi gjort det til en del af konceptet, at politiet af og til kommer forbi værkstedet og hilser på. Det holder stjålne reservedele og anden kriminalitet ude. Og samtidig er vi i Lejerbo mere robuste, hvis der skulle opstå problemer, fordi vi har fået de andre aktører tættere på.

Citeret:
Steffen Boel, forretningsfører for Lejerbo
København/Nordsjælland

CASE 2

FÆLLES DRØFTELSE AF BEKYMRING FOR UNGE GIVER VIRKNINGSFULDE INDSATSER

Vi er mange interessenter, der kan arbejde tæt. På den måde kan man forholdsvist hurtigt blive opdateret på forskellige sider af gruppen af drenge. Det kræver dog en tovholder, der kommer udefra ligesom Hotspot, der ikke har en fast rolle i et normalt SSP-samarbejde, som vi andre mødes i.

Når alle fagpersoner rundt om en ung sammen kortlægger behovet for hjælp og koordinerer deres arbejde, bliver indsatserne langt mere virkningsfulde. Det erfarede vi i Hotspot, da vi iværksatte indsatsen Bekymringsgruppen for 20 unge, der skabte særligt meget uro.

En gruppe på 20 unge drenge fra en ungdomsklub skabte i en periode særligt meget uro i lokalområdet, og de professionelle var bekymrede for, at drengene i stigende grad var involveret i grænseoverskridende og kriminel adfærd. Derfor blev der i SSP-regi etableret en Bekymringsgruppe med Hotspot som tovholder. Bekymringsgruppen, som bestod af alle relevante aktører omkring ungegruppen, kortlagde i fællesskab hver af de unge drenges behov for hjælp og støtte og koordinerede dernæst, hvilke initiativer der skulle iværksættes. Og det har vist sig at være en stor succes.

Kollektiv viden og nuancer letter arbejdet

Hotspot samlede de aktører omkring gruppen, som havde størst kendskab og kontakt til dem. Dermed kunne vi sikre, at alle relevante oplysninger om de unges færden i lokalmiljøet kunne nå frem til de involverede aktører, og at de forskellige tiltag rettet mod de unge blev koordineret med et højt fælles vidensniveau. Det har betydet bedre løsninger. Det tværgående samarbejde har bidraget til, at hver af fagpersonerne har fået et langt mere nuanceret billede af den unge, og det har betydet langt mere effektive indsatser. Syv af de unge har udviklet sig så positivt, at de nu ikke længere er en del af Bekymringsgruppen.

Hele vejen rundt – både skole, fritidsliv, familie og kriminalitet

Bekymringsgruppen har holdt møder hver 6. uge. Her har gruppen drøftet den unges status og udvikling på områderne skole, fritidsliv, familie, kriminalitet og rolle i gruppen af uroskabende drenge. For hver af drengene har Bekymringsgruppen besluttet, hvilke initiativer der skulle iværksættes for at støtte den unge i en positiv udvikling, og gruppen har også koordineret, hvem der var ansvarlig for hvad.

Fordi Bekymringsgruppen har vist sig at være en succes, er projektet fortsat og varetages nu af Børne- og Ungdomsforvaltningen, og en ny gruppe uroskabende drenge er optaget til drøftelse i Bekymringsgruppen.

Følg de faste procedurer for enkeltsagsbehandling

Bekymringsgruppen drøfter kun bekymringer og kun for unge under 18 år. Den fælles drøftelse af bekymringer giver et helhedsbillede af den unges udvikling og styrker beslutningsgrundlaget for en eventuel handling på sagen. Hvis Bekymringsgruppen beslutter at handle på oplysninger om den unge, orienteres forældrene ved hjemmebesøg. Hvis den unge får tildelt en støtte-kontaktperson fra kommunen, overdrages sagen til denne. Hvis den unge stadigvæk udviser bekymrende adfærd efter at være fyldt 18, er det vigtigt at sikre, at de relevante aktører overtager opfølgningen på den unge – fx enkeltsagsbehandlingen i SSP+.

Fagpersoner udnytter hinanden bedre

En sidegevinst ved Bekymringsgruppen har været, at de involverede fagpersoner har fået et større kendskab til hinandens arbejdsområder og arbejdsmetoder, og det gør, at fagpersonerne bedre kan udnytte hinandens kompetencer i arbejdet med de unge – men også at deltagerne kan bruge hinanden i mange andre sammenhænge.

For mit eget vedkommende har jeg fået en uvurderlig indsigt i den gruppe af unge, jeg arbejder med, som jeg ikke kunne have fået på egen hånd. Det er viden, jeg også kan bruge i andre sammenhænge end blot i Bekymringsgruppen.

Tre gode råd til at håndtere en gruppe uroskabende unge

1. Etabler en Bekymringsgruppe med relevante aktører omkring gruppen af unge, og sørg for faste mødetider, en nøje beskrevet arbejdsgang og ledelsesmæssig opbakning.
2. Drøft ungegruppen én for én, skab et samlet indtryk af den unge, og aftal i arbejdsgruppen, hvilke handlinger som skal iværksættes.
3. Aktiver ressourcepersoner i den unges netværk, som kan understøtte udvikling i en positiv retning.

FAGPERSONER I BEKYMRINGSGRUPPEN

En pædagog fra ungdomsklubben, en socialrådgiver, gadeplansmedarbejder, en SSP-medarbejder, en betjent fra Den kriminalpræventive afdeling i politiet, en vejleder fra Ungdommens Uddannelsesvejledning, Hotspotchefen for området og en analysemedarbejder fra Hotspot.

*Citeret:
Jean-Marc Monnier,
Den Kriminalpræventive Afdeling,
Københavns Politi*

TEMA 2

BØRN OG UNGE MED UROSKABENDE ADFÆRD

For at lykkes med kriminalitetsforebyggende arbejde er det vigtigt at fokusere på at styrke de ressourcer, der gør børn og unge mere robuste over for kriminalitet. Hotspot har sammen med lokale aktører sat målrettet fokus på uroskabende børn og unge. Det har været med til at udfylde hullerne mellem de kriminalpræventive indsatser og styrke sikkerhedsnettet under de udsatte unge.

Der er ingen fast opskrift på, hvornår en ung kan betegnes som kriminalitetstruet. Derfor er det vigtigt med en løbende vurdering fra de fagpersoner, der har kontakt til den unge. De første tegn kan være meget forskellige. Det kan fx være aggressiv udadreagerende adfærd, normbrydende adfærd, højt skolefravær, svag støtte fra familien, økonomiske vanskeligheder eller brug af rusmidler.

Det er ofte på baggrund af en samlet vurdering fra fagpersonerne omkring en given ung, at man vælger at iværksætte særlige kriminalitetsforebyggende foranstaltninger. I arbejdet med at forebygge kriminalitet blandt børn og unge er der ikke én simpel løsning. Årsagerne til at børn og unge laver kriminelle handlinger er mange, og der er ikke nødvendigvis en meningsfuld forklaring på, hvorfor et barn eller en ung pludselig foretager sig noget kriminelt.

Hotspot supplerer kerneaktørernes arbejde

Kernedriften i Københavns Kommune varetager den primære kriminalpræventive indsats. Det kan være alt fra sundhedspleje, vuggestue, børnehave, fritidshjem, skole, fritidsklub, ungdomsklub, værested, beskæftigelsescenter osv. Suppleret af civile aktører, som foreninger og erhvervsliv, løfter de en rigtig stor del af det kriminalpræventive arbejde. Som en del af kernedriften rummer og håndterer klubberne bedst muligt de uroskabende unge, skolerne forsøger at skabe nogle gode rammer også for de svage elever, og mange virksomheder i lokalområdet ansætter unge med en plettet straffeattest i deres virksomheder.

Nørrebro som lokalområde er kendetegnet ved at have en stor andel uroskabende unge samt kriminelle grupperinger, som belaster og udfordrer den kommunale kernedrift og det lokale civilsamfund. Derfor er det nødvendigt med en ekstra kriminalpræventiv indsats i området. Det har været Hotspots opgave at fylde de huller ud, der opstår i overgangene mellem de forskellige kernedriftsområder og forvaltninger, og prøve at løse nogle af de problematikker, der knytter sig til de grupper af børn og unge, der er i særlig risiko for at blive kriminelle.

DE INSTITUTIONSLØSE UNGE – DEN CENTRALE BROBYGNING

I løbet af Hotspots indsatsperiode har der gentagne gange været udfordringer med grupper af unge, som ikke har haft nogen tilknytning til fritidsklub, ungdomsklub, foreningsliv eller et værested, og som har skabt uro i gadebilledet. Unge, som ikke bliver samlet op af normalsystemet, som ikke selv tager initiativ til at komme videre med uddannelse eller beskæftigelse, og som kræver en ekstraordinær indsats med fokus på hver enkelt. For at imødegå denne problemstilling har vi været med til at tage to initiativer: Enten blev der nedsat en arbejdsgruppe med kerneaktører omkring de unge, som kunne arbejde for at få dem tilknyttet en klub eller værested. Eller også blev løsningen, at Hotspot ansatte en medarbejder til at brobygge til lokalområdets fritidstilbud. Håndteringen af de institutionsløse unge har bidraget til mere ro i lokalområdet.

Gode råd til arbejdet med institutionsløse, uroskabende unge

- Fokuser på afgrænsede målgrupper med definerede udfordringer.
- Afsæt ressourcer til en medarbejder, som udelukkende har fokus på ungegruppen.
- Sørg for, at medarbejderen koordinerer indsatsen med de lokale aktører, og at personen er forankret hos en aktør med et ledelsesmæssigt ejerskab til indsatsen.

Eksempelvis ansatte Hotspot efter lukningen af en ungdomsklub på Ydre Nørrebro, i samarbejde med kernedriften i København Kommune, en brobygningsmedarbejder, som har arbejdet med at få skabt en relation til de unge over 18 år, der tidligere holdt til i klubben, for at få dem tilknyttet nogle faste aktiviteter (case 2). Et andet brobygningsinitiativ har været ansættelse af en aktivitetsmedarbejder med fast tilknytning til en sportshal, hvor en del unge mellem 10 og 14 år ofte hang ud om aftenen. Aktivitetsmedarbejderens rolle var her at få brobygget de institutionsløse unge videre til klub- eller foreningsaktiviteter. Endelig har vi også, som i eksemplet med indsatsen Bekymringsgruppen (case 2) fokuseret på at få styrket den tværfaglige drøftelse af problemsskabende grupper af unge.

KRIMINALITETSFOREBYGGENDE FAKTORER

Det er vores erfaring, at det har den største effekt, hvis man sætter massivt ind over for at styrke de helt grundlæggende byggesten til en god tilværelse. Hotspot har derfor i sit arbejde sat fokus på forældrenes og familiens rolle, fritidsliv, uddannelse og beskæftigelse.

Hotspot har prioriteret tre primære kriminalitetsforebyggende faktorer:

- 1. Forældrene**
- 2. Et meningsfuldt fritidsliv**
- 3. Uddannelse og beskæftigelse.**

Forældrene

Mange forældre har glæde af at få mere viden, om hvordan de håndterer de dagligdagsudfordringer, der kan opstå, når man har hjemmeboende børn og unge. Og forældrene har også behov for at blive oplyst om de muligheder, de har for at få hjælp og støtte i kommunen.

For at styrke forældrenes netværk og redskaber til at håndtere deres børn, igangsatte Hotspot familiekurser i samarbejde med fem forskellige almene boligområder med en høj grad af udsatte beboere. Familiekurserne blev afholdt i det lokale sundhedshus, så beboerne kunne mødes et neutralt sted, og samtidig stifte bekendtskab med blandt andet

Tips til gode familiekurser

- Brug en medarbejder med lokalkendskab til det opsøgende arbejde.
- Planlæg kursernes temaer med udgangspunkt i beboernes interesser.
- Vælg en neutral lokalitet.
- Sørg for, at kurserne bliver afholdt på et fast tid og sted.
- Gentag kurserne med regelmæssige mellemrum.
- Send påmindelser om kurset med fx sms.
- Arranger fællesspisning og børnepasning til kurset (evt. kun i opstartsfasen).
- Prioriter, at oplæggene er inddragende, og læg vægt på efterfølgende diskussion i grupper.

sundhedspleje, familierådgivning osv. Til kurserne var der arrangeret fællesspisning og pasning til de mindste børn. Dette gjorde det muligt for rigtig mange mødre at deltage. Til kurserne deltog cirka 40 lokale forældre.

Det var afgørende for successen af kurserne, at en lokal kvinde, som arbejdede i et af boligområderne, havde gennemført et massivt opsøgende arbejde for at få folk til at møde op. Desuden afholdtes kurserne på et fast tidspunkt og sted og med 14 dage imellem. På kurserne blev der taget temaer op som fx børns søvnbehov, naboskab mellem forældre og børn, politiets rolle i lokalområdet, myter om tvangsfjernelse af børn og tips til at få styr på husholdningsøkonomien.

Et meningsfuldt fritidsliv

Undersøgelser viser, at organiserede sportstilbud bidrager til at mindske kriminalitet og den utryghedsskabende adfærd blandt børn og unge. Et meningsfuldt fritidsliv med faste rammer og en social omgangskreds, hvor de unge lærer de sociale regler for samvær, har været et fast fokus i Hotspots indsatser. For nogle af de unge, som hænger ud på gaden efter skole og om aftenen, understøtter gadelivet nogle dynamikker, hvor de vænnes til en gadekultur, som ofte er rå, gør brug af en særlig sprogjargon, og har modstand over for etablerede institutioner, hvor de unge skal indordne sig under andres spilleregler. Det er også ofte på gaden, at de kriminelle grupperinger rekrutterer deres medlemmer, ligesom en stor del af handlen med rusmidler finder sted der.

Hotspot og de lokale aktører har derfor en særlig interesse i at skabe attraktive alternativer til livet på gaden. Dette er blandt andet forsøgt gjort med Projekt Idræt og Uddannelse, som havde fokus på at få unge brobygget fra udskolingen og ind i en idrætsforening (case 5). Derudover har vi støttet initiativer som Nørrebro Idrætsråd (case 7), brobygningsmedarbejdere, og et knallertværksted i et udsat boligområde, med fokus på at skabe faste rammer med et indhold, der interesserer dem, og hvor det er muligt at komme i kontakt med de unge.

Samlet set er det vores erfaring, at det er vigtigt at sætte ind i en tidlig alder over for de unge, fx når de er på mellemtrinnet i folkeskolen. Det er ofte i den alder, de er modtagelige over for nye fællesskaber, og hvor de stadig kan nå at opleve succes inden for fx en sportsgren.

Uddannelse og beskæftigelse

Undersøgelser viser, at uddannelse er én af de faktorer, som har størst betydning for, om en person klarer sig godt gennem livet. De kriminalitetstruede unge, som vi har fokus på, har i særlig grad brug for at blive hjulpet videre til en uddannelse, da de ofte har få ressourcer at trække på i deres netværk. Omvendt er det også den målgruppe, som har sværest ved at begynde på og gennemføre en uddannelse.

Hotspot fik i efteråret 2012 et analysefirma til at analysere uddannelses- og beskæftigelsesmulighederne for unge på Nørrebro – med særligt fokus på de udsatte unge. Denne undersøgelse viste, at det i særlig grad var lange fraværsperioder i grundskolen og manglende kobling fra udskolingen og videre til en ungdomsuddannelse, som gjorde, at mange af de udsatte unge ikke færdiggjorde eller kom videre med en uddannelse. Kommer de unge ikke i gang med en uddannelse, bliver de mere sårbare over for at blive rekrutteret til kriminelle grupperinger.

Undersøgelser viser, at fritidsjob har en positiv betydning for indvandrere og efterkommeres beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder. For unge indvandrere tredobles sandsynligheden for at gennemføre en erhvervsfaglig uddannelse, når de har et fritidsjob. Beskæftigelsescentrene og en udgående kommunal indsats, som fokuserer på at få udsatte unge i job, varetager en stor del af denne opgave, men ofte er de udsatte unge ikke klar til at varetage et almindeligt fritidsjob. Derfor valgte vi at igangsætte initiativet Fritidsakademiet, der lærer de unge at blive klar til et rigtigt fritidsjob (case 4).

Grundlæggende handler det om at få identificeret de grupper af unge, som har svært ved at få et meningsfuldt fritidsliv til at hænge sammen. Over for disse unge skal der sættes målrettet ind, således at de bedst muligt bliver understøttet i en positiv udvikling. Her er det en udfordring at finde lige præcis den konstellation af frontmedarbejdere og aktiviteter, som interesserer den unge, og kan fastholde den unge i en positiv udvikling.

I et udsat boligområde er boligselskab og kommune gået sammen om at etablere et knallertværksted for de unge. Værkstedet får ugenligt besøg af pædagoger fra en nærliggende ungdomsklub.

DRING INSTITUTIONS

RING M
RING

RING RENGØRI

EL

ice

& Facility

R SVANE

DS ELLER

OBEL@NO

OPLØSNING AF DEN ORGANISEREDE KRIMINALITET

Det har været en udfordring for os i Hotspot at arbejde med unge under 25 år, som allerede er stærkt kriminelle eller har flere domme bag sig. Dette arbejde varetages primært af Exit-indsatsen i Københavns Kommune, som gør det muligt for bandemedlemmer at træde ud af en kriminel gruppering, af politiet, som efterforsker, arresterer og retsforfølger personer, der overtræder straffeloven, af Kriminalforsorgen, som udsluser fængslede unge til resocialisering i samfundet, og af jobcentret som er med i udslusningsfasen og sikrer, at de indsatte unge kommer videre i uddannelses- og beskæftigelsesforløb.

Det er vores erfaring, at de hårde kriminelle er svære at rykke ud af deres karrierevej, men at der er brug for at styrke fokus på, at der tages hånd om de unge, der kommer ud af fængslet, af de aktører, der er tættest på dem. De unge med afsoningserfaring har ofte brug for hjælp til at håndtere de udfordringer, der kan være, når de fx har fået opbygget en stor gæld under deres afsoning, når de har afbrudte uddannelsesforløb bag sig, og når de vender tilbage til deres lokalområde og de venner, de plejer at hænge ud med.

Fokus for Hotspot har derfor været på kompetenceudvikling blandt frontmedarbejdere, og på at styrke samarbejdet mellem aktørerne med tæt kontakt til de unge med afsoningserfaring, som er involveret i en kriminel gruppering. Dermed styrkes de lokale aktørers håndtering af de unge, som har en plettet straffeattest.

Blandt andet på baggrund af de erfaringer, vi har gjort os med udfordringer med de unge over 18 år, har vi sammen med SSP, Center for Forebyggelse og Rådgivning og Enheden for Kriminalpræventive Programmer i Socialforvaltningen igangsat et metodeudviklingsprojekt, der skal munde ud i en model for, hvordan man gennem en gruppeorienteret indsats kan gøre de unge over 18 år klar til eksisterende tilbud i normalsystemet. Projektet skal gøre indsatsen over for de stærkt kriminalitetstruede unge over 18 år mere målrettet og samtidig knytte myndighedernes samarbejde omkring denne gruppe tættere sammen.

En lokalbetjent forklarer en ung, hvordan han skal affyre startskuddet til Nørrebroløbet.

For at tage hånd om den organiserede kriminalitet har det været nødvendigt at etablere et partnerskab mellem Københavns Kommune og Københavns Politi, som har fokus på at iværksætte en konkret og politimæssig indsats over for unge bandemedlemmer. Parallelt med politiets indsats og kommunens generelle forebyggende indsats har Hotspot og lokalpolitiet afholdt dialogmøder med civile aktører i området om utryghed og om, hvordan borgerne kan støtte politiets indsats ved at tage kontakt til politiet, anmelde samt forebygge at yngre børn rekrutteres til bandemiljøet. Samlet set har indsatsen bidraget til, at flere er kommet ud af bandekriminalitet, og at trygheden blandt borgerne er styrket.

VIGTIGT I ARBEJDET MED AT OPLØSE ORGANISERET KRIMINALITET:

1. Sørg for, opmærksomhed på, at der er et beredskab når de unge løslades
2. Sørg for, at den forebyggende indsats suppleres med politiets indsatser over for organiserede kriminelle
3. Hav dialog med borgere i lokalområderne omkring politiets indsats og borgernes muligheder for at mindske den organiserede kriminalitet.

CASE 3

Ibrahim var meget imødekommende. Han blev hurtigt en del af flokken, fordi han er nærværende og god til at snakke. Og så har han holdt sit ord og gjort, hvad han lovede, modsat andre kommunale indsætter. Han lovede fodbold, boksning og biografdure, og det har han holdt.

Efter at Ibrahim er kommet til, er aktiviteterne blevet sjovere og mere organiserede. Han får folk op – flere spiller fodbold og er med. Og når vi træner boksning, så fjerner det fokus fra at hænge på gaden. Men det er bedst at træne med folk, man kender. Det er svært at arrangere det selv, så det er fedt, når han hjælper med det og får det til at lyde sjovt! Uden Ibrahim ville det stille dø hen.

BROBYGNING FRA GADEN TIL FRITIDS- AKTIVITETER, UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE

En brobygningsmedarbejder er lykkedes med at skabe ro om en gruppe unge over 18 år, som vakte stor bekymring blandt kommunens medarbejdere. Metoden var opsøgende arbejde og brobygning fra gaden til fritidsaktiviteter, uddannelse og beskæftigelse. Hotspot har finansieret brobygningsmedarbejderen og fået forvaltningerne til at forpligte sig til at tage hånd om den bekymrende gruppe.

En ungdomsklub på Ydre Nørrebro var i foråret 2013 stærkt belastet af en stor gruppe på cirka 60 unge over 18 år, der på grund af deres alder formelt set ikke skulle være i klubben. De dominerede klubben negativt, og flere af dem var kriminelle eller stærkt kriminalitetstruede. Til at starte med var det planen, at en brobygningsmedarbejder skulle udsluse gruppen af unge fra klubben, så der blev plads til klubbens yngre brugere. Men da der blev fundet våben i klubben, blev den lukket øjeblikkeligt. Kommunen var meget bekymrede for, at gruppen ville reagere voldsomt på lukningen, da det var en gruppe, der var kendt for hærværk, trusler og kriminalitet. Derfor satte brobygningsmedarbejderen stærkt ind i forhold til at få de unge videre til et sundere og mere aktivt fritidsliv kombineret med job og uddannelse, så de unge med tiden skulle blive mindre afhængige af kommunens støtte. Kommunen valgte blandt andet at knytte brobygningsmedarbejderen tæt til Kultur- og Fritidsforvaltningen, for at få de unge engageret i eksisterende kultur- og fritidstilbud. Og det er i høj grad lykkedes.

Fodbold og boksning åbnede døre

For brobygningsmedarbejderen var det vigtigt at starte med at skabe en tillidsfuld relation til de unge, hvor det var muligt at snakke fortroligt. Dette lykkedes for brobyggeren ved at bruge fodbold, boksning, kampsport og fitness som en døråbner, og han formåede efter et par måneder at få flere af de unge til at melde sig til faste sportsaktiviteter. Som en gulerod blev de første måneders kontingent betalt af kommunen, hvorefter de unge fortsatte aktiviteten med egenbetaling. Da først

døren var åbnet, og relationen var skabt, ville flere gerne have sparring og hjælp til at komme videre i uddannelses- og jobtilbud. Brobygningsmedarbejderen støttede de unge i at tage ejerskab for deres egen fritid og i at træffe selvstændige valg som et alternativ til det bandemiljø på Nørrebro, som de befandt sig i periferien af.

Tilgængelighed er alt

Brobyggeren har i sit arbejde haft særligt fokus på ca. 20 unge. De unge giver selv udtryk for, at det, der har virket, og det, der har været anderledes, er, at brobygningsmedarbejderen har været vedholdende, fokuseret og tilstede. Han var der hele tiden, han holdt, hvad han lovede – om det så var en tur i biografen eller bare en gang fodbold på plænen. Det har altså været en vigtig faktor for de unge, at brobygningsmedarbejderen var tilknyttet en afgrænset gruppe og dermed konstant kunne være synlig og tilgængelig for dem. Indsatsen varede i lidt under et år, og brobygningsmedarbejderens arbejde er efterfølgende blevet integreret i en bredere gadeplansindsats.

Ledelsesmæssig opbakning har stor betydning

Sideløbende med det nære relationsarbejde er gruppen af unge løbende blevet fulgt af en koordinerende SSP-ledergruppe, hvor Børne- og Ungdomsforvaltningen, Socialforvaltningen, Københavns Politi, SSP-sekretariatet og Hotspot har deltaget. SSP-ledergruppen har sikret, at der var ledelsesmæssig opbakning til brobygningsmedarbejderen, og at brobygningsmedarbejderen blev støttet tilstrækkeligt. Derudover har en arbejdsgruppe på medarbejderniveau løbende fulgt op på de unge og sikret, at relevante oplysninger om de unge er blevet delt på tværs af brobygningsmedarbejderen og de øvrige fagpersoner omkring gruppen.

“

Jeg ser Ibrahim næsten hver dag – minimum tre gange om ugen i hvert fald. Han er meget fleksibel, og er der hele tiden. Han kommer bare forbi og siger hej, og så er han én person hele vejen igennem.

“

Ibrahim holder os fra banderne. Jeg er banderelateret, men Ibrahim har snakket med mig, og det har fået mig til at tænke over nogle ting, jeg ikke havde tænkt over før. Han siger, at jeg skal holde mig fra det lort, og det er rigtigt.

Citeret:

Unge fra den tidligere ungdomsklub

Navnet på brobygningsmedarbejderen er opdigtet

Tre gode råd til vellykket brobygningsarbejde

1. Sæt koncentreret ind for en mindre gruppe unge (20-30), som alle færdes i det samme område. Det giver mulighed for at være fuldt tilgængelig, og relationsarbejdet bliver mere fokuseret.
2. Koncentrer indsatsen i en tidsbegrænset periode. Derved kan man sætte intensivt skub i udviklingen mod at få de unge engageret i et meningsfuldt fritidsliv.
3. Sørg for at brobygningsmedarbejderen regelmæssigt modtager supervision og gerne af samarbejdspartnere, som medarbejderen har tillid til.

Ved udgangen af 2013 var 61 af de 68 unge i enten uddannelse, beskæftigelse eller på kontanthjælp, og kun syv stod uden afklaring.

CASE 4

FRITIDSJOB SOM SPRINGBRÆT

Der er faktisk ret mange af vores unge, der finder et rigtigt fritidsjob efter at have været i Fritidsakademiet. Enten fordi de bliver "opdaget" af alle de mennesker, de møder på tjansen med Fritidsakademiet. Eller også får de får blod på tanden og opsøger selv andre jobmuligheder. Vi ser, at de virkelig vokser af at være med her, og de, der kommer videre, fortæller ofte, hvor glade de er for dét, de har lært i Fritidsakademiet.

Det er ikke svært at finde unge til Fritidsakademiet. Der er faktisk mange, der har lyst til at få et arbejde. Ofte vil de unge meget gerne have muligheden for at vise et andet billede af sig selv.

Når unge får mulighed for at øve sig i at passe et fritidsjob, får de lyst til mere. De lærer, hvad det vil sige at have et rigtigt arbejde og få udbetalt løn, og de oplever et alternativ til kriminalitet og usikre fremtidsplaner. Med Fritidsakademiet har over 100 unge fra Nørrebro inden for et år fået konkret arbejdserfaring, og for flere har det været indgangen til et rigtigt fritidsjob bagefter. Hotspot har været med til at udvikle ideen og har støttet projektet både økonomisk og med rådgivning. Indsatsen har været en stor lokal succes.

Mange af de udsatte eller uroskabende unge på Nørrebro har ikke et fritidsjob og har svært ved at få et af egen kraft. Det betyder ofte, at de er mere sårbare for at blive tiltrukket af småjobs, som er relateret til det kriminelle bandedmiljø i lokalområdet. Derfor har Hotspot været med til at starte Fritidsakademiet – et projekt, der lærer unge at varetage et fritidsjob. Lokale festivaler og events hyrer Fritidsakademiet til praktiske arbejdsopgaver. Det kan fx være at sætte borde og stole op, rejse telte, spærre af eller blot gå til hånd og rydde op. De unge tjener penge for deres indsats, og på den måde bliver de trænet i at varetage et reelt fritidsjob.

RESULTATET ER JOB OG UDDANNELSE

Fritidsakademiet var ude til 34 events i løbet af 2013 med i alt 111 unge mellem 13 og 17 år. 20 unge har fået et fast fritidsjob, og endnu flere er startet på en uddannelse. Op mod 80 % af de deltagende unge har fået skrevet et CV. I 2014 forventer Fritidsakademiet at få 30 jobs og at brobygge 25 unge videre til ordinære fritidsjobs. Fritidsakademiet er støttet af Hotspot Nørrebro i to år til slutningen af 2014. VerdensKulturCentret på Nørrebro står for den daglige ledelse og drift. Fritidsakademiet arbejder på at blive en selvfinansieret socialøkonomisk virksomhed fast forankret på Nørrebro.

Fritidsjob giver øget selvværd og styrket netværk

De unge, der er med i Fritidsakademiet, lærer, hvad det vil sige at have et reelt arbejde. Og samtidig giver det dem øget selvværd og en øget tro på dem selv. De unge bliver en del af et netværk, og de får kontakter til virksomheder på det rigtige arbejdsmarked, hvilket øger deres chancer for at få et almindeligt fritidsjob eller en læreplads. For mere end 20 unge er det allerede blevet til virkelighed.

Basale kompetencer som høflighed og at tage imod ordrer

I projektet bliver de unge trænet i at møde til tiden, at tilpasse deres sprogbrug til en mere formel tone, at tage venligt imod henvendelser fra gæster, at handle efter besked fra en overordnet og at tage ansvar og selvstændigt at løse udfordringer undervejs i jobbet. Det er alt sammen kompetencer, som er meget basale i forhold til at varetage et almindeligt fritidsjob, men som de unge ikke nødvendigvis har, når de starter i Fritidsakademiet.

Stærk styring er nødvendig

Fritidsakademiet består af tre projektledere og 15 gruppeledere, der holder styr på de unge. Der er altid en gruppeleder med, når et hold på cirka fem unge er ude på en tjans. Gruppelederne har været igennem forskellige kursusforløb, hvor de er blevet rustet til at guide de unge i at løse deres arbejdsopgaver, sikre at de møder til tiden og overholder aftaler.

Projektlederne står for at rekruttere og fastholde de unge, skabe kontakt til events rundt om i byen, holde styr på logistikken, når de er hyret til en event, og løbende være i dialog med de forældre, som har opklarende spørgsmål til indsatsen.

Vi gør meget ud af at forberede de unge på, hvad det vil sige at have et arbejde. Vi taler fx om nogle helt grundlæggende ting, som hvad er en kontrakt, og hvad er en nem-konto. Men det er også vigtigt, at vi snakker om det, de unge oplever, og hvad de kan lære af det. Hvad gør man fx, når man er ude på en tjans, men der ikke lige er noget at lave? Eller hvis man passer en popkornmaskine, men løber tør for bægere? Og hvordan løser man bedst opgaver i et team? Vores gruppeledere tager mange af dens slags snakke med de unge både før, under og efter et job.

*Citeret:
Mudi, projektleder
i Fritidsakademiet*

Tre gode råd til fritidsjobindsatser

1. Rekrutter og fasthold de unge i fritidsjobindsatsen ved at bruge lokale kræfter med god kontakt til dem.
2. Skab tydelige rammer for de unge, når de arbejder, og sørg for at de klædes på til opgaven.
3. Styrk de unges muligheder for et fremtidigt fritidsjob ved at lære dem at skrive et CV, at formulere de kompetencer de har fået gennem projektet og informere dem om arbejdsmarkedsvilkår.

mit
QUARTER

RTE

CASE 5

Vi oplevede en del elever, som blev overraskede over, hvad en forening er. De foreninger, som har deltaget i projektet, har fra starten udmærket sig ved at have et stort fokus på det sociale aspekt og har dyrket fællesskabet i stor grad. Foreningerne har inviteret eleverne inden for til en almindelig træning og har taget varmt imod dem. På den måde har eleverne fået en fornemmelse af, hvad træningen går ud på, samtidig med at de har fået skabt en relation til foreningen og instruktørerne.

IDRÆTS- FORENINGER STYRKER UDDANNELSES- PARATHEDEN

Børn og unge får personlige og sociale kompetencer, når de er medlem af en idrætsforening. Samtidig kan idrætsforeningerne bruges som setting for refleksion over uddannelse. Med projektet Idræt og Uddannelse er der skabt kontakt mellem foreningerne og børn og unge, som ikke ellers ville benytte sig af disse foreningers tilbud.

Idrætsforeninger er et sundt alternativ til gadelivet, men for mange unge på Nørrebro er det en ukendt verden. Derfor har over 200 børn fra 7., 8. og 9. klasse på Ydre Nørrebro sammen med deres lærere besøgt tre idrætsforeninger i København i skoleåret 2013/2014. Projektet Idræt og Uddannelse er et metodeudviklende projekt, som har afprøvet gevinsten ved at sende elever fra to folkeskoler og en privatskole ud for at besøge en rugbyklub, en fodboldklub og en bokseklub sammen med deres lærere og en uddannelsesvejleder.

Projektet har haft til formål at øge elevernes kendskab og interesse for foreningslivet. Og det har ikke været let. Men formålet har også været, at uddannelsesvejlederen skulle få et øget kendskab og en stærkere relation til eleverne og dermed bedre kunne tale med dem om fritidsinteresser og fremtidige uddannelsesperspektiver. Dette har været brugbart – blandt andet i vurderingen af elevernes uddannelsesparathed.

En særlig introduktion og modtagelse

I foreningerne har eleverne fået en introduktion til idrætsforeningen og til, hvad det vil sige at være medlem. Forud for elevernes besøg har et hold af foreningens frivillige instruktører deltaget fire forskellige workshops arrangeret af Hotspot i projektet Idræt og Uddannelse. Her er de blevet rustet til at tage imod eleverne og til at have særligt fokus på de udsatte unge. Indsatsen har fokuseret meget på den enkelte elev og på, at kontakten til foreningen opstår i en tillidsfuld atmosfære. Et greb har været, at instruktørerne over for de unge fortalte deres egen historie, om hvordan de er kommet ind i foreningerne, og hvad det har betydet for dem.

Efter en indledende træning med lærere og uddannelsesvejledere er eleverne blevet inviteret til at deltage i foreningernes almene træning, hvor de tilknyttede instruktører har været til stede og har taget særligt hånd om eleverne i opstartsperioden. Her er eleverne til de første to træningsaftaler blevet fulgt af enten den socialpædagogiske medarbejder på skolen eller uddannelsesvejlederen.

Succes – men også pjæk

Generelt set har indsatsen været en succes, idet både skoler, foreninger og uddannelsesvejledere har udtrykt stor tilfredshed med projektet. Derudover har mange af de elever, der har deltaget, sagt, at det har været sjovt at være med. Men indsatsen har også været udfordret af en høj fraværspcent til besøgene, og at få elever har besøgt foreningerne igen efter den indledende introduktion. Projektet har derfor ikke bidraget til at udvikle personlige og sociale færdigheder hos eleverne i den grad, som det var håbet. Til gengæld har uddannelsesvejlederne givet udtryk for, at det har været givtigt for deres relation til eleverne.

Projekt Idræt og Uddannelse er et samarbejde mellem Hotspot, Ungdommens Uddannelsesvejledning København (Børne- og Ungdomsforvaltningen), Kultur- og Fritidsforvaltningen, tre frivillige idrætsforeninger, to folkeskoler og en privatskole på Nørrebro.

Vejlederne har kunnet bruge foreningsbesøgene aktivt i deres dialog med eleverne. Det gælder særligt for de elever, som lærerne vurderer, har et særligt vejledningsbehov. Foreningsbesøgene har skabt et grundlag for vejlederens vigtige relationsarbejde og støttet op om samarbejdet vejleder og lærer imellem. Sporten, fritiden og foreningslivet har været et redskab og et fælles tredje, som vejlederen har kunnet mødes med eleverne omkring, uden at det blev ”farligt”.

Citeret:

Lasse Skov Laursen, projektleder

Tre gode råd til skolebesøg og idrætsforeninger

1. De frivillige i idrætsforeningerne skal rustes til at tage imod skoleklasserne – og særligt til at have fokus på de udsatte unge.
2. Skoleledelsens engagement i projektet spiller en stor rolle for, hvor seriøst elever og lærere tager det.
3. Lærerne bør være ekstra opmærksomme på fraværet i klasserne under besøgene i de udvalgte idrætsforeninger.

OVERGANGEN ER DEN STORE UDFORDRING

En undersøgelse fra Center for Alternativ Samfundsanalyse lavet for Hotspot viser, at én af de store udfordringer i forhold til at hjælpe udsatte unge fra Nørrebro videre i uddannelse og beskæftigelse er overgangen fra grundskolen til livet bagefter. Her skal de unge træffe deres første selvstændige valg om, hvilken uddannelses- eller beskæftigelsesretning de vil gå i, og her er kravene til deres deltagelse for alvor øget.

TEMA 3

INKLUSION OG SAMMENHÆNGSKRAFT I CIVILSAMFUNDET

Det har været en hjørnesteen i Hotspots arbejde at inddrage civilsamfundet. Det er med stor succes lykkedes at skabe bedre sammenhæng mellem civile aktørers og myndighedernes indsatser og at inddrage civilsamfundet ved akutte situationer i lokalområdet.

Civilsamfundet er en størrelse, der traditionelt ikke inddrages væsentligt i det kriminalitetsforebyggende arbejde. Arbejdet er hovedsageligt myndighedernes ansvar, og derfor er det ofte også myndighederne, der bliver stillet til ansvar for udviklingen i kriminalitetsbilledet. Som et supplement til dette er der i mange områder – og særligt på Nørrebro – mange private initiativer, som løfter en stor del af det forebyggende arbejde.

Hotspot har haft fokus på at skabe sammenhæng mellem kommunens indsatser og de civile aktører, på at styrke kommunikationen mellem borger og kommune, på at trække erhvervslivet tættere på det lokale forebyggende arbejde og på at etablere samarbejder med borgerne omkring udviklingen af byrummet. Det er vores erfaring, at disse civile aktører i høj grad styrker det kriminalitetsforebyggende arbejde, og at der ligger et stort potentiale i at opbygge et tættere samarbejde med de civile aktører.

Inddragelsen af civilsamfundet er en anden måde at arbejde med tryghed på, hvor der fokuseres på at opbygge det fundament, som lokalmiljøer udspringer fra. Det er en tilgang, som er med til at stabilisere det civilsamfund, hvorfra den sociale sammenhængskraft udspringer, og som lægger ejerskabet til lokalområdet i beboernes egne hænder. Hotspot på Nørrebro har været primus motor for at få inddraget de civile aktører i det kriminalpræventive samarbejde – og med stor succes.

I Hotspot oplever vi, at det øgede samarbejde og kommunikation mellem kommunen og de civile aktører har været konfliktreducerende i den forstand, at det har været lettere at skabe fælles fodslag omkring konkrete udfordringer. Det har også styrket det civile engagement i områderne, at aktørerne er blevet anerkendt for deres indsats og er blevet inddraget i udviklingen af lokalområdet.

AKTØRER I CIVILSAMFUNDET

I Hotspot har vi fokus på en bred forståelse af begrebet civilsamfundet. Civilsamfundet kan være et borgerinitiativ, som ønsket om at holde en fest eller at sætte storskærme op til en sportsbegivenhed, det kan være en idrætsforening, en skakklub, en frivillig lektiecafe, en kvindegruppe, det lokale erhvervsliv og de boligselskaber, der administrerer boligerne i de udsatte almene boligområder.

ET STÆRKT HANDELSLIV ØGER TRYGHEDEN

Handelslivet er en central civil aktør, idet et stærkt handelsliv kan være med til at øge trygheden i bydelen. Et spændende handelsliv er med til at skabe liv, det giver anledning til at folk mødes, og det er med til at definere den adfærd, som er i gaderne. Konkret har Hotspot, blandt andet i samarbejde med Nørrebro Lokaludvalg, ansat en kvartermanager. Kvartermanageren har fokus på at skabe rammer og arrangementer, der styrker handelslivet i lokalområdet, så der skabes et mere livligt lokalmiljø, hvor beboerne mødes omkring handeleggaderne på kryds og tværs af alder og kultur. Det skaber liv, tilhørsforhold og opbygger de sociale relationer i lokalområdet. Kvartermanageren har også håndteret udfordringer omkring afpresning af lokale bodegæer, tatovører, spillehaller og andre erhverv, der ofte har åbent sent om aftenen.

Kvartermanageren har været en stor succes, og hun har blandt andet arrangeret Shawarma-mesterskab på Nørrebrogade, Halloween, julearrangement i en park med mange kriminalitetstruede, og etableret et erhvervsnetværk med fokus på at styrke den lokale handel. De sociale events er med til at skabe social sammenhængskraft, de skaber en positiv selvforståelse i lokalområdet og giver omverdenen et mere positivt indtryk af området.

GOD KONTAKT TIL BORGERNE GØR DEM MERE TRYGGE

Det er vores klare erfaring, at når borgerne orienteres om de ting, der sker i lokalområdet, og når de bliver hørt og inddraget i de beslutninger, som tages, så føler de i højere grad ejerskab til området, samtidig med at de bliver mere trygge, fordi de ved, hvad der foregår. Et af Hotspots indsatsområder i forhold til at styrke inklusionen og sammenhængskraften i civilsamfundet har været at øge fokus på dialog med borgere i udvalgte byområder. I Hotspot har vi haft fokus på at skabe dialog med borgerne om deres ønsker til at styrke trygheden.

Vi har blandt andet afholdt tryghedsvandring i begge byområder, hvor borgere mødtes med centrale aktører fra forvaltningen og boligselskaberne for at gå en tur gennem de utrygge områder. På gåturen skulle de finde ud af, hvilke områder der blev oplevet som utrygge, og på stedet skulle de beslutte, hvad der skulle gøres for at håndtere den aktuelle

udfordring. Løsningerne handlede fx om at sætte lys op på stier, som var mørklagte, og om at få fjernet buske og træer, der forhindrede frit udsyn. I en anden sammenhæng, hvor der havde været et knivoverfald i et område, var Hotspot efterfølgende initiativtager til at berolige borgerne i forhold til frygten for et lignende overfald. Samtidig blev de involveret i en ombygning af det specifikke område (case 6).

Som et led i arbejdet med at styrke kontakten med borgerne i lokalområdet har vi – blandt andet i samarbejde med politiet – udarbejdet guidelines for, hvordan borgerne kan bruge lokalpolitiet og bandeenheden. Formålet var at gøre det tydeligere for borgerne, hvilke roller de to aktører har, og hvordan de kan bruge dem. Vi har også stået for at udarbejde en pjece over alle fritidsaktiviteter på Nørrebro. Pjecen skaber et hurtigt overblik over de forskellige aktiviteter, som tilbydes. Pjecen er trykt i et lækkert og letlæseligt layout, og er uddelt til alle relevante kulturinstitutioner, skoler mv. I efteråret 2014 videreudvikles pjecen, så det bliver et mobilt website, som er tilgængeligt fra smartphones og computere.

FORDELE VED ET FORMALISERET SAMARBEJDE MELLEM KOMMUNE OG CIVILSAMFUND

- Giver en klar borgerindgang til kommunen
- Giver mulighed for tydelig kommunikation til borgere om kommunens håndtering af utryghedsskabende problemer
- Organiserer samarbejdet med civile aktører i akutte situationer
- Muliggør bedre koordinering af trygheds/skabende indsatser
- Styrker en fælles indsats over for udfordringer med afpresning og kriminalitet.

CIVILE NETVÆRK SKABER STOR SAMMENHÆNGSKRAFT

En samarbejdsaftale, som er indgået mellem Københavns Kommune (repræsenteret ved en bydækkende kriminalpræventiv indsats gennem SSP København og Hotspot) og Københavns Politi, har fokuseret på at få inddraget civile netværk i forebyggelsen af kriminalitet blandt børn og unge. Hotspot har foretaget en netværksanalyse af et udvalgt område, og herigennem identificeret alle de civile netværk, som fandtes i området. Det var blandt andet kvinde- og mandegrupper, kulturklubber, afdelingsbestyrelser, netværk omkring folkeskoler og netværk for forskellige trossamfund. Formålet med indsatsen har blandt andet været at få knyttet kommunens og politiets arbejde tættere til de civile aktører, og dermed styrke kommunens tryghedsskabende og politiets kriminalitetsforebyggende indsatser.

Den øgede kontakt til de civile netværk har givet politiet en langt bedre fornemmelse for, hvad der rører sig i lokalområdet. Dermed er det mere oplagt for både borgernetværk og politi at kontakte hinanden, hvis der opstår uroligheder, eller hvis der er spørgsmål, de hver især ønsker besvaret.

Et andet eksempel på en stærk civil aktør, der spiller en stor rolle i det kriminalpræventive arbejde, er Nørrebro Idrætsråd (case 7), som Hotspot har støttet i hele indsatsperioden. Nørrebro Idrætsråd arbejder for at styrke de frivillige foreningers inklusion af udsatte børn og unge og for at styrke foreningslivet generelt på Nørrebro.

FORDELE VED AT AFHOLDE LOKALE EVENTS

- Skaber ny energi og modvægt i et uopræget lokalområde
- Skaber et synligt resultat med det samme
- Giver en anledning til at komme i gaderne og øger ejerskabet til byområdet
- Opbygger relationer, som skaber et fælles referencepunkt og styrker trygheden.

CASE 6

UTRYGHED SKAL BEKÆMPES MED DIALOG OG FYSISKE FORANDRINGER

I projektet har vi arbejdet med mange forskellige brugergrupper med mange forskellige socioøkonomiske baggrunde – fra brugere af Kirkens Korshærs varmetue, over aktivisterne i Folkets Hus, til de unge mænd der hænger ud i parken, samt børnefamilier og ældre beboere i de omkringliggende lejligheder (m.fl.). Denne meget brede sammensætning af brugere krævede et tilsvarende bredt inddragelsesarbejde – for at kortlægge hvordan hvilke grupper brugte parken, hvorfor parken eventuelt ikke blev brugt, og hvad de enkelte grupper egentlig gik og troede om hinanden.

Et knivoverfald i en park på Indre Nørrebro skabte i sommeren 2012 stor utryghed blandt borgerne. Dialogmøder var et af de værktøjer, Hotspot og Nørrebro Lokaludvalg brugte til at genskabe trygheden.

At tale sammen og blive lyttet til kan skabe tryghed. Derfor var dialog og inddragelse øverst på dagsordenen, da Hotspot sammen med Nørrebro Lokaludvalg stod over for at skulle genskabe trygheden efter et knivoverfald mod fire turister i parken kaldet Folkets Park på Indre Nørrebro i sommeren 2012.

Rystede og utrygge borgere henvendte sig til kommunens politikere efter overfaldet, og det førte til, at Københavns Kommune og Københavns Politi udarbejdede en tryghedsplan, der skulle gøre det mere trygt at færdes på Indre Nørrebro. Dialogmøder og fysiske forandringer i parken var et vigtigt omdrejningspunkt i denne plan.

Dialog skaber forståelse og fællesskab

Ved at gå i dialog med borgere og aktører fra området omkring parken har vi i Hotspot fra 2012 til 2014 været med til at skabe et fælles fodslag om de fysiske ændringer, der skulle til i parken for at øge trygheden. Og for at skabe et ejerskab til parken hos en mere mangfoldig gruppe af borgere.

Helt konkret har vi sammen med Nørrebro Lokaludvalg inviteret os selv til en række uformelle kaffesamtaler og dialogmøder med blandt andre et lokalt gårdlaug, afdelingsbestyrelsen i den nærmeste boligafdeling, boligsociale medarbejdere, skolebestyrelsesrepræsentanter, Natteravnene, repræsentanter for aktivistmiljøet i parkens kulturhus samt en natvarmetue i nærheden. Formålet med dialogen var at få en tættere kontakt til borgerne i kvarteret og at give dem mulighed for at bidrage med deres syn på parken og lokalområdet. Samtidig fik de også mulighed for at komme med input til, hvordan kommunen kunne gøre området i og omkring parken til et mere trygt og attraktivt lokalområde for alle borgere. Den uformelle form har været en succes, fordi den har givet os mulighed for at inddrage civile netværk, der normalt ikke tager del i den offentlige debat om udvikling af kvarteret.

Når borgere, arkitekter og kunstnere mødes

Efter de første 12 samtaler blev det klart, at borgerne gerne ville inddrages endnu mere, og at de meget gerne ville have indflydelse på parkens fornyelse. Derfor besluttede vi i Hotspot i samråd med Center for Sikker By og Nørrebro Lokaludvalg at udvide indsatsen med en mere omfattende dialogproces med et mål om at skabe større medansvar og ejerskab til parken og dens udvikling.

Billedkunstneren Kenneth Balfelt og Spektrum Arkitekter blev ansvarlige for denne proces. I løbet af 2013 gennemførte de uformelle samtaler, interviews, workshops og borgermøder. Med nøgleord som tryghed for alle, mangfoldighed, rummelighed, medansvar, ejerskab og kendskab til hinanden blev planen for de fysiske forandringer udformet i et samspil mellem de lokale ønsker og billedkunstnerens og arkitekternes faglige ekspertise.

De fysiske forandringer i parken føres ud i livet i efteråret 2014. Et af de elementer, der har fået vægt i arkitekternes plan for parken, er at genbruge de allerede eksisterende faciliteter, så man bevarer parkens historiske og stedspecifikke karakter. Dermed kan man skabe en park, der er tryk at færdes i for en mangfoldig skare af brugere.

Tre gode råd til borgerinddragelse ved fysisk evaluering i lokalområdet

1. Inddrag brugere og interessenter for at sikre lokalt ejerskab og størst mulig tilslutning til forandringer af det fysiske rum.
2. Sørg for bred inddragelse, så det sikres, at de fysiske ændringer efterlever de behov, som parkens forskelligartede brugere har.
3. Brug uformelle kaffesamtaler til at nå ud til de brugere og interessenter, der ikke normalt tager del i en offentlig debat om kvarterfornyelse såvel som debat om utryghed.

“

Det blev altså meget hurtigt helt centralt, at den proces, vi lavede, skulle være konfliktløsende. Udelukkende at skabe et fysisk rum, der lagde op til mødet mellem de forskellige grupper, ville formodentlig ikke løsne op for fordomme og frygt. Det var derfor vigtigt at få borgerne til at mødes med hinanden i udviklingen af parken, i stedet for først at lade dem mødes i den færdige park.

*Uddrag af essyet ”Gang i processen” af billedkunstner Kenneth Balfelt:
www.landscapeandsoon.dk/gang-i-processen/*

CASE 7

IDRÆT FOR FLERE BØRN OG UNGE

Det er kriminalpræventivt at sikre, at børn og unge har noget at tage sig til. Og det kan foreningerne. Jo flere børn, der kommer ind i aktiviteter, desto bedre. Erfaringen er, at hvis den unge føler sig rummet i foreningerne, så opfører han eller hun sig også efter de normer, der er i den sammenhæng.

Når unge finder en selvvalgt fritidsinteresse, som de møder op til og fordyber sig i, giver det en selvdisciplin, som kan føre dem videre i deres eget liv, og som de fx kan tage med over i skolen. Det er en almen dannelse, hvor man mødes på kryds og tværs af etnicitet og social klasse, fordi man er fælles om en aktivitet. De unge lærer at agere sammen med andre, får oplevelser, har fremgang, forbedrer sig og bliver dygtigere til noget, som de kan bruge i mange sammenhænge.

Træning i en idrætsforening i skolens idrættimer og samarbejde mellem fritidshjem og idrætsforeninger. Det er nogle af de værktøjer, Nørrebro Idrætsråd bruger i deres arbejde for at få flere børn og unge med i de lokale idrætsforeninger. Hotspot har været med til at etablere Nørrebro Idrætsråd og støttet rådet økonomisk i en treårig periode.

Mange børn og unge på Nørrebro er ikke medlem af en idrætsforening. En del af de etablerede foreninger har ikke været rustet til at tiltrække og inkludere børn og unge, der ikke af sig selv kontakter en forening. Nørrebro Idrætsråd arbejder derfor på at styrke de mange foreninger i at tiltrække børn og unge.

Forening som alternativ til gaden

Formålet med Idrætsrådets indsats er blandt andet at aktivere børn og unge og give dem et alternativ til at hænge ud på gaden og blive involveret i kriminalitet. Desuden kan man bruge deltagelsen i en forening til at styrke de unges personlige og sociale kompetencer og udvide deres sociale netværk. Og for at bidrage til dette arbejde valgte vi i Hotspot at støtte initiativtagerne bag Nørrebro Idrætsråd og dermed foreningslivet, da de henvendte sig til os.

FerieCamps og skoleidræt

En sommerferie kan være meget lang, når skolen er lukket, og hele ferien skal holdes på Nørrebro. Derfor har Nørrebro Idrætsråd de seneste år sammen med de enkelte foreninger arrangeret FerieCamps med gratis aktiviteter for børn og unge i skoleferierne. Her giver de børnene gode oplevelser med idræt og foreningsaktiviteter og arbejder samtidig for at fastholde børnene i foreningerne også efter ferien.

Derudover har Nørrebro Idrætsråd sikret et samarbejde mellem idrætsforeningerne og kommunale skoler og fritidsinstitutioner samt de boligsociale helhedsplaner i lokalområdet. Det har bl.a. betydet, at foreningstræning nu på flere folkeskoler er blevet en integreret del skolernes idrættimer.

Et fælles talerør

Det er på få år lykkedes Nørrebro Idrætsråd at opbygge en stærk organisation. I 2012 var der 20 % flere børn og unge i foreningerne på Nørrebro end året før, og tallet steg med yderligere 13 % i 2013. Udover at tiltrække flere børn og unge fungerer Nørrebro Idrætsråd også som talerør over for kommunen, hvor foreningerne sætter fokus på at få styrket deres position i den lokale byplanlægning.

Det handler både om at sikre en forbedring af idrætsfaciliteterne på Nørrebro, men også at sikre, at idrætsforeningerne får højere prioritet til områdets faciliteter end foreninger fra andre bydele. Hotspot har betydet, at Nørrebro Idrætsråd har én indgang til kommunen, når der opstår problemer med uroskabende unge i eksempelvis sportshaller eller på fodboldbaner.

Samarbejdet med kommunen har på det boligsociale område betydet, at Idrætsrådet har indgået en samarbejdskontrakt mellem Københavns Kommune og de boligsociale helhedsplaner for perioden 2014-2018, der giver idrætsforeningerne en mere central rolle.

Hotspot har i perioden 2012-2014 givet midler til en sekretariatsmedarbejder til Nørrebro Idrætsråd.

Tre gode råd til at styrke foreningers rolle i det forebyggende arbejde

1. Styrk de lokale idrætsforeninger med sparring og rådgivning i at få udsatte børn og unge til at dyrke en fritidsaktivitet.
2. Giv foreningerne én indgang til kommunen, hvor de kan henvende sig, hvis der opstår problemer med uroskabende unge.
3. Skab fleksibilitet i adgangen til idrætsfaciliteter i en tæt dialog mellem foreninger og kommune, så der også er mulighed for at aktivere udsatte unge på kort tid.

MÅLSÆTNING FOR NØRREBRO IDRÆTSRÅD

- At integrere børn og unge, der ikke i forvejen dyrker en fritidsaktivitet i en forening
- At styrke brobygningen mellem skoler, boligorganisationer og idrætsforeninger på Nørrebro
- At styrke idrætsforeningerne i at inkludere børn og unge, der ikke dyrker en fritidsaktivitet
- At sikre en forbedring af idrætsfaciliteterne på Nørrebro
- At sikre at idrætsforeninger på Nørrebro, der laver aktiviteter for børn og unge, får prioritet i forhold til at benytte eksisterende idrætsfaciliteter.

“

Vi tog initiativ til Nørrebro Idrætsråd, fordi ganske få foreninger er stærke på børne- og ungeområdet på Nørrebro. Og fordi vi tror på, at foreningslivet virkelig kan gøre en stor forskel for mange børn og unge. Derudover er det vigtigt, at vi udveksler erfaringer og står sammen som foreninger på Nørrebro, så vi kan få en bedre dialog med kommunen.

“

Ved at opfordre de enkelte foreninger til at starte flere børne- og ungeaktiviteter og ved at støtte de foreninger, der arbejder for flere børn og unge, så bevæger flere foreninger sig også den vej.

Citeret:
Kaj Nielsen,
formand for Nørrebro Idrætsråd

OM EFFEKTSTYRING AF EN KRIMINALPRÆVENTIV INDSATS

Hotspot har i programperioden afrapporteret halvårligt på en række effektmål til styregruppen. Effektmålene blev ved opstarten sammensat, så de i videst muligt omfang kunne måle på effekten af Hotspot-indsatsen samtidig med at de fungerer som en ramme for indsatsen. I Hotspots årlige handlingsplaner tilpasses de kriminalpræventive initiativer løbende udviklingen i effektmålene og de lokale behov.

Det er Hotspots erfaring, at effektmålene kan bruges som et godt pejlemærke i forhold til, om de indsats, der igangsættes, har en effekt. Men samtidig er det også vigtigt, at effektmålene afspejler målgruppen og de reelle påvirkningsmuligheder, indsatsen har, og at man nøje overvejer, hvor mange ressourcer man ønsker at bruge på effektraapporteringen i forhold til andre arbejdsopgaver.

PEJLEMÆRKER FOR DET KRIMINALITETS-FOREBYGGENDE ARBEJDE

I Hotspot har vi brugt forskellige kilder til at måle effekten af vores kriminalitetsforebyggende arbejde. Det er klart, at det er svært præcist at sige, i hvilken udstrækning det er Hotspots kriminalitetsforebyggende arbejde, som har en effekt på tallene. Det forebyggende arbejde udføres af en lang række aktører og pågår over mange år, og er desuden påvirket af den generelle samfundsudvikling. Ikke desto mindre kan kilderne være gode pejlemærker på, i hvilken retning

De offentlige institutioner

Det er relevant at undersøge, hvordan borgerne er repræsenteret i de forskellige offentlige institutioner. Hvor stor en andel af borgerne bruger fx fritidsklubber og ungdomsklubber, og hvilken type af borgere er det. Hvis en stor del af målgruppen for en kriminalpræventiv indsats bruger en given ungdomsklub, er det relevant at etablere et stærkt samarbejde med klubben. Derudover kan opgørelser over elevfravær i lokalområdets skoler fortælle noget om den lokale opbakning til skolen, og om skolens brugergruppe evt. har brug for yderligere støtte. Her kan det være godt at se på både folkeskoler og privatskoler, selvom folkeskolerne traditionelt set rummer de tungeste elever. Endelig kan man se på antallet af underretninger til Socialforvaltningen, da det også siger noget om antallet af sociale sager i området.

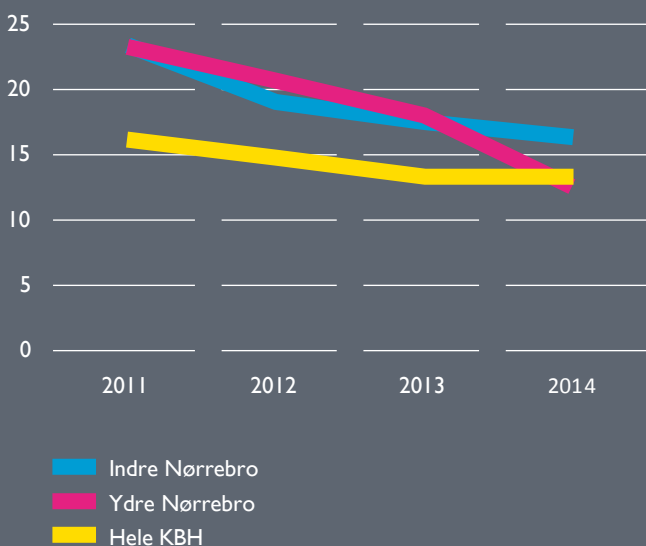
Samlet set er det vigtigt at bruge pålidelige kilder til effektmålingen, og at målingen foretages med jævne mellemrum. Det er vigtigt, at effektmålene afspejler indsatsens fokusområde og den målgruppe, som der arbejdes med. Og det er vigtigt, at det er fuldstændig afklaret, hvad målene skal bruges til, og hvordan de integreres i det daglige arbejde.

kriminalitets- og tryghedsbilledet bevæger sig.

Kilder til at se på kriminalitetsudviklingen

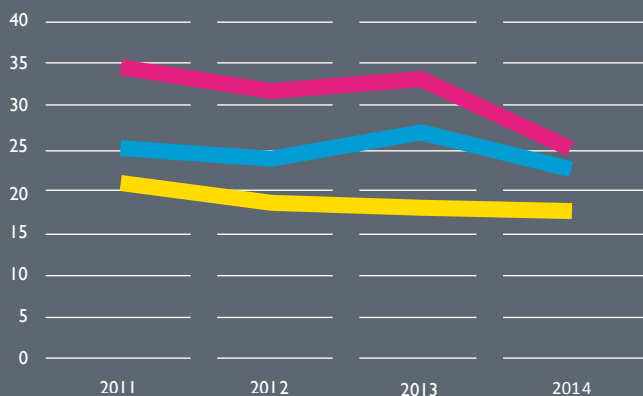
En vigtig kilde til at måle Hotspots effekt har været Københavns Kommunes Tryghedsindeks. Tryghedsindekset er blevet lavet siden 2009 og er en meget pålidelig og robust måling af københavnernes tryghedsfølelse. Indekset måler den oplevede tryghed på distriktsniveau, hvilket gør det muligt at følge tryghedsudviklingen i distrikterne nøje. Samtidig har Tryghedsindekset været det overordnede pejlemærke for succes af Hotspot, da vi netop blev etableret pga., at Tryghedsindekset viste et meget lavt tryghedsniveau i Hotspot-distrikterne.

FIGUR 1 Tryghedsindekset 2011-2014

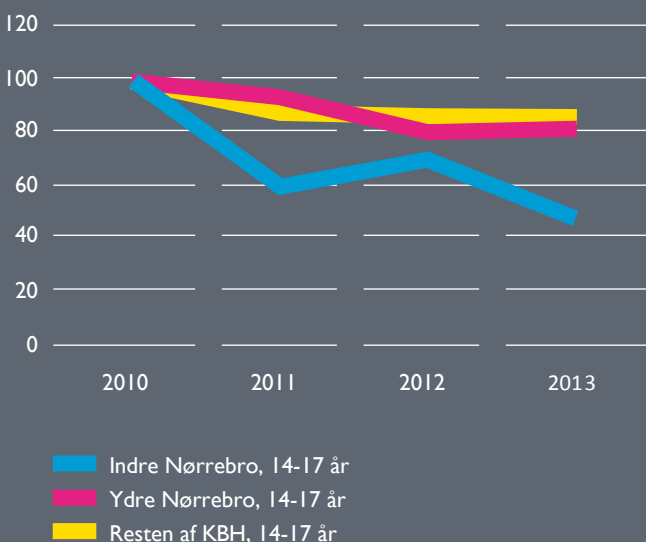
Med Tryghedsindekset har det også været muligt at gå mere i detaljen med den oplevede tryghed og fx se på andelen af utrygge borgere i aften- og nattetimerne. Dette giver et klart indtryk af, om Hotspots fokus på at skabe tryggere borgere afspejler sig i borgernes egne vurdering i Tryghedsundersøgelsen.

FIGUR 2 Andel utrygge i aften/nattetimerne

Kilde:tryghedsindekset.kk.dk

**FIGUR 3 Antal sigtede mellem 14 og 17 år.
Indeks: 2010=10**

I Hotspot har vi også set på antal anmeldelser, sigtelser og domme for unge mellem 14 og 25 år. De forskellige kriminalitetsstatistikker giver samlet set det samme billede af kriminalitetsudviklingen, men med enkelte nuancer. For Hotspot har det været vigtigt at kunne se aldersfordelingen i statistikker, da det er meget forskelligt, hvordan vores indsats har påvirket de forskellige aldersgrupper. Fx har det været en udfordring at arbejde med unge over 18 år, og dette afspejler sig også i effekten på statistikkerne. Vi ser, at antallet af sigtede under 18 år er faldende i Hotspots indsatsperiode, mens antallet af sigtede over 18 år er stigende. Endelig kan det være meget relevant at se på typen af lovovertrædelser. Der er fx stor forskel på at se et fald i henholdsvis voldsforbrydelser eller tyveri, da disse kriminalitetstyper har forskellige konsekvenser for de involverede og effekt på trygheden i lokalområdet.

Kilde:Danmarks Statistik

TAK FOR DIN INTERESSE NU ER DET OP TIL DIG

Vi håber, at du med dette katalog både har fået nogle nye vinkler på det kriminalpræventive felt og har fået inspiration til nogle nye genveje, som du kan benytte til at styrke det kriminalpræventive arbejde i din hverdag.

Hotspots erfaringer med at udvikle en model for det områdebaserede kriminalpræventive samarbejde har vist, at man ved at prioritere det tværgående samarbejde kan skabe gode resultater.

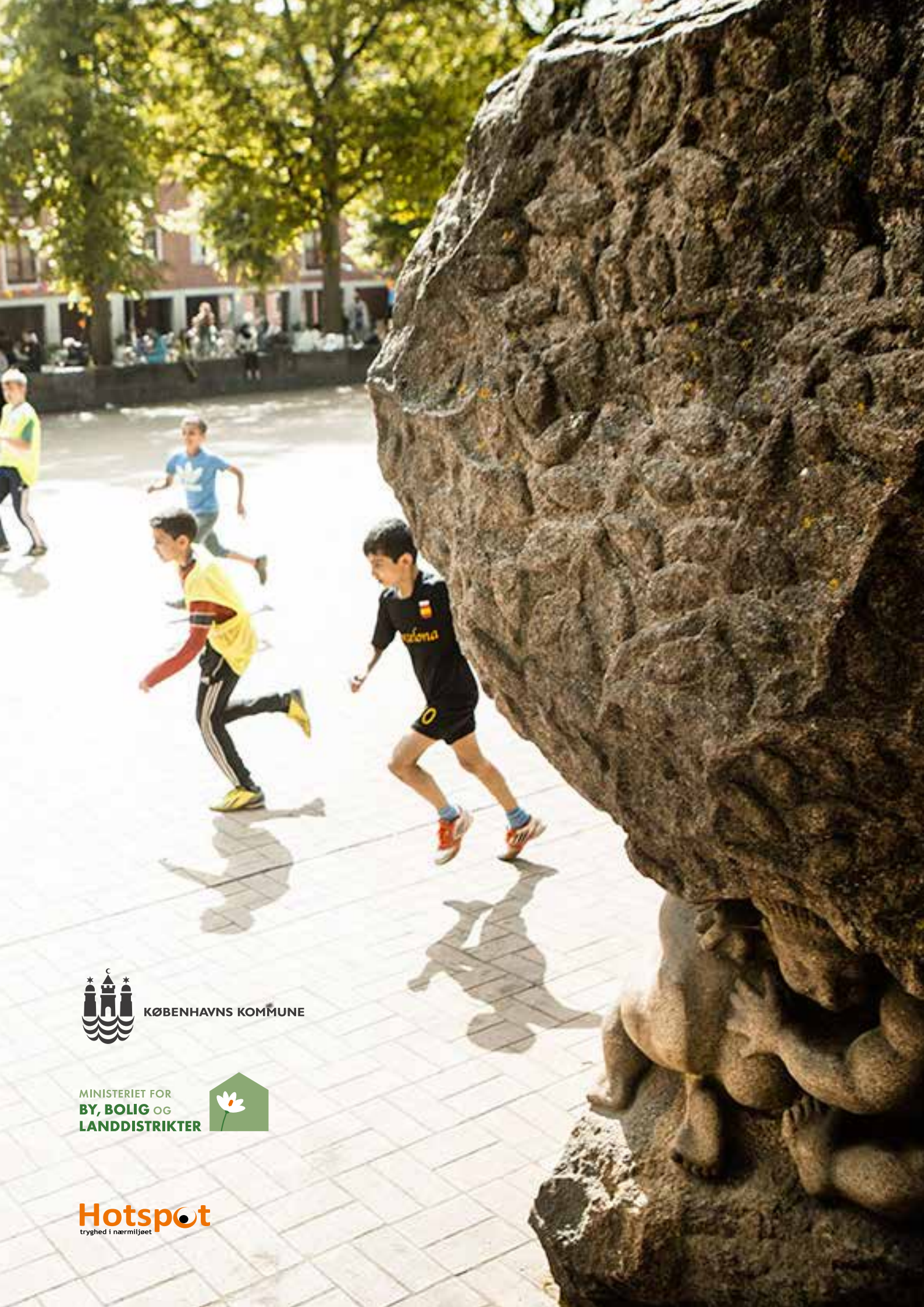
Et godt samarbejde sker ikke af sig selv. Men ved at sætte nogle klare rammer og mål, og ved at involvere både ledere og medarbejdere i en sådan proces, har vi vist, at det er muligt at skabe større kendskab på tværs, større tillid og bedre samarbejde. Og det er netop det, der i sidste ende gør det kriminalpræventive arbejde både mere effektivt og mere velkoordineret.

Vi håber også, at vores erfaringer med at sætte ind over for børn og unge kan inspirere til at løse udfordringerne med unge både under og over 18 år. Selvom der arbejdes intensivt på at få unge engageret i etablerede tilbud, så er der ofte en mindre restgruppe, som skaber utro og utryghed i kvarteret. Det er vores erfaring, at man med ganske få medarbejdere kan tage hånd om netop disse unge og skabe mere ro og tryghed.

Endeligt har Hotspots samarbejde med de civile aktører vist sig at være en stor gevinst for det kriminalpræventive arbejde. Det er et samarbejde, der rummer et stort potentiale med mange gode ressourcer. Selvom civile aktører ikke har det kriminalpræventive felt som deres hovedfokus, spiller de en vigtig rolle i at forebygge. Vores tætte dialog og samarbejde med civile aktører har skabt en gensidig forståelse og tillid mellem kommune og civilsamfund og øget trygheden i lokalområdet. Vi håber inderligt, at netop samarbejdet med de civile aktører om tryghed og kriminalitetsforebyggelse vil blive udviklet yderligere de næste år, og at det forankres som en naturlig del af kommunens drift.

STROY

KØBENHAVNS KOMMUNE

MINISTERIET FOR
**BY, BOLIG OG
LANDDISTRIKTER**

Hotspot
tryghed i nærmiljøet